

## Jozef's werk

In Genesis 39:11 gaat Jozef aan het werk, tenminste dat is zijn bedoeling. Hij is intussen als slaaf in dienst van Potifar, een hoge ambtenaar van de Farao. Deze heeft zoveel vertrouwen in Jozef dat hij hem aangesteld heeft als hoofd over alles wat hij heeft, zowel in huis als daarbuiten.

In vers 6 wordt ons verteld dat Jozef erg mooi werd. Dat dit niet onopgemerkt blijft bij aan de vrouw van Potifar blijkt uit het volgende vers waar staat dat de vrouw haar ogen op Jozef sloeg en direct erop haar verzoek laat volgen: Kom bij mij liggen.

Intrigerend is wat volgt: Jozef weigert namelijk. Is dit een resolute afwijzing van haar wens of aarzelt hij? Wel het Masoretische accent hier wijst duidelijk op een aarzeling. De vraag is wat er door Jozefs hoofd gegaan zal zijn op dit moment. De vrouw was zijn meesteres, en als slaaf moest men gehoorzamen. Tegelijk zou dit een zonde tegen God zijn, zoals Jozef in vers 9 zegt. Was de neiging om tegemoet te komen aan haar wens ingegeven door seksuele behoefte? Hij was tenslotte een jonge knaap van zeventien jaar oud, en nu zo'n gelegenheid zich voordeed, welke rechtgeaarde jongen zou daar niet op in gaan. Maar Jozef blijkbaar niet. Is zijn vroomheid doorslaggevend? Of beseft hij dat het niet zozeer seksuele behoefte van de vrouw was, maar dat hij alleen maar gevraagd werd 'om zijn werk te doen'. Vanuit het gezichtspunt van de vrouw is duidelijk dat het haar er om ging dat Jozef een kind zou verwekken bij haar. En door bij haar naar binnen te gaan als er niemand anders in huis is, geeft Jozef te kennen dat hij hiertoe bereid was. Het was geen seksuele aandrang, maar seks was voor Jozef alleen maar 'werk'. En hiertoe was hij bereid. De omslag kwam echter toen de vrouw in vers 12 zijn kleed van hem aftrok. Zonder kleed is Jozef geen man meer en dan vlucht hij ook weg van haar. Zijn kleed van hem aftrekken was al eerder gebeurd door zijn broers en was het meest dramatische wat hem in zijn leven overkomen was.

Het begrip 'werk' lijkt centraal te staan in Jozef's leven. Als hij namelijk in Genesis 41:45 van Farao een vrouw krijgt, staat er niet dat hij tot haar 'inging', maar 'hij ging uit' naar het land. Hij was door Farao aangesteld over het land. Dat was zijn werk.

*Lukas de Groot, Juli 2025*